Ungdomsparlamentets verksamhet 2015–2016 : rapport

Innehåll

Inledning

Samording av Ungdomsparlamentets verksamhet

Verksamheten 2015
- **Ungdomsparlamentets klubbevenemang 28.1.2015**
- **Material för Ungdomsparlamentets klubbevenemang**
  - *Journalistelevens uppgiftspaket*

Verksamheten 2016
- **Ungdomsparlamentets plenum 15.4.2016**
  - **Förberedelser inför Ungdomsparlamentets plenum**
  - **Plenumdag**
  - **Granskning av frågor som skickats in till plenum samt anföranden som har framförts vid aktuell debatt**
  - *Muntliga frågor som skickats till Ungdomsparlamentets plenum 2016*
    - *Omröstning om frågor som skulle inkluderas i dagordningen*
    - *De hot som ungdomarnas upplever framkommer i de muntliga frågorna*
    - *Besparingarna i statens utgifter granskade ur flera perspektiv*
    - *Asylsökande som ett aktuellt samhälleligt tema*
    - *Teman om sysselsättningen och hälsan är stående favoriter*
  - *Ungdomsparlamentets aktuella debatt om faktorer för ungdomars välbefinnande och nuvarande situation*

Webbplatsen Ungdomensriksdag.fi uppdateras

Information om Ungdomsparlamentets verksamhet

Utvärdering av Ungdomsparlamentets verksamhet

Summary

BILAGA 1 Parlamentsklubbar som anmält sig till plenum 15.4.2016
BILAGA 2 Program för Ungdomsparlamentets plenumdag

Inledning

Ungdomsparlamentets verksamhet är avsedd för elever i grundskolans högre årskurser. Ungdomsparlamentet har som mål att engagera skolungdomar att delta och påverka olika frågor, som är viktiga för unga. Verksamheten inleddes 1998.

Ungdomsparlamentet genomförs i samarbete mellan riksdagen och Utvecklingscentralen Lärorik. Det mesta av Ungdomsparlamentets verksamhet sker i högstadieskolornas parlamentklubbar. Vartannat år kulminerar verksamheten i Ungdomsparlamentets plenum, som är en muntlig frågestund i riksdagen. Dessutom anordnas klubbar kring aktuella samhällsfrågor.

Denna rapport är en sammanfattning av Ungdomsparlamentets verksamhet under åren 2015–2016. Rapporten redogör i stora drag för Ungdomsparlamentets tillställningar, evenemang och övriga verksamhet samt för plenum våren 2016. Den innehåller en sammanställning och analys av de muntliga frågorna vid Ungdomsparlamentets plenum 2016 samt en genomgång av resultaten från helhetsbedömningen av plenum och Ungdomsparlamentets övriga verksamhet.

Arbetsgruppen Ungdomsparlamentet 2015–2016 består av:

- *förste informationsspecialist Kristiina Hakala, Riksdagsbiblioteket, ordförande*
- *specialplanerare Tiina Karhuvirta, Utvecklingscentralen Lärorik, sekreterare*
- *informatör Aki Asola, riksdagsinformationen, medlem*
- *forskare Joni Krekola, Riksdagsbiblioteket, medlem*
- *specialplanerare Marjo Kenttälä, Utvecklingscentralen Lärorik, medlem, till och med 31.8.2015*
- *specialplanerare Tiina Rytkölä, Utvecklingscentralen Lärorik, medlem, 1.9.2015–31.7.2016*
- *verksamhetsledare Minna Riikka Järvinen, Utvecklingscentralen Lärorik, medlem, från och med 1.8.2016.*

Samordning av Ungdomsparlamentets verksamhet

Ungdomsparlamentets verksamhet samordnas i samarbete mellan riksdagen och Utvecklingscentralen Lärorik. Detta sker i arbetsgruppen Ungdomsparlamentet. Fördelningen av arbete och ansvar har överenskommits separat. För utvecklingsprojekt kan separata workshopar anordnas.

Verksamhetens fokus har alltjämt legat på parlamentsklubbar för elever i årskurserna 8 och 9, klubbevenemang, diverse andra evenemang samt Ungdomsparlamentets plenum, som hålls vartannat år.

Promemorian för Riksdagens och Utvecklingscentralen Läroriks samarbete mellan Ungdomsparlamentet uppdaterades i slutet av 2016. Samarbetet fortsätter oförändrat. Diskussionerna gällande utvecklingen av Ungdomsparlamentets verksamhet inleddes hösten 2016 med samtal om metoderna för utvecklingsarbetet. Utvecklingens faktiska utformning skjuts upp till 2017.

Även mandatperioden för Ungdomsparlamentets arbetsgrupp upphörde i slutet av 2016. En ny arbetsgrupp utsågs för 2017–2020.

Verksamheten 2015

Ungdomsparlamentets klubbevenemang 28.1.2015

Ungdomsparlamentets klubbevenemang Internet och yttrandefrihet anordnades i samarbete med Päivälehti museum. Evenemanget anslöt till jubileumsseminariet Eläköön tasavalta! K.J. Ståhlberg 150 år.

Tillsammans med ungdomarna diskuterades särskilt vad yttrandefrihet innebär i den elektroniska informationsförmedlingen. Klubbevenemanget inleddes i Päivälehti museum och avslutades i Sanomahuset. Kaius Niemi, Anna-Maja Henriksson och Kai Ekholm presenterade var sitt anförande. Ungdomarnas anförande "Frihet, ansvar, WhatsApp och Instagram" hölls av Hanna Puntila från Anna Tapio-skolan. Hon betonade yttrandefrihet i sociala medier, i en miljö som ungdomarna känner bäst. Ungdomar håller ofta yttrandefriheten som självklar. Puntila påminde om att yttrandefrihet även inbegriper ansvar.

57 elever och 13 klubbledare från 13 skolor deltog i klubbevenemanget. Eleverna fick ersättning för sina resor, varmed även elever utanför huvudstadsregionen hade möjlighet att delta i evenemanget.

Eleverna i parlamentsklubben följer Anna-Maja Henrikssons anförande.

Till början av rapporten

Resultaten från klubbevenemanget har sammanställts i följande minneslista:

Unga som mediernas innehållsproducenter

Allt du lägger ut på nätet, stannar på nätet och är offentligt.
Sakligt och konstruktivt innehåll.
Publicera ingenting personligt eller nedsättande om andra utan lov.
Förståelse för att allt kan bli kvar på nätet, även om du tar bort det själv.
Tänk alltid på vad du vill uppnå med ditt inlägg. Vad är målsättningen och syftet?
Skriv inte (för) nedsättande texter.
Du har ansvaret för resultatet. Du måste stå för ditt inlägg och vara beredd på kritik och motargument.
Fråga om du får publicera bilden.
Vanligt folk får inte hånas.
Sprid inte felaktig information.
Motivera din ståndpunkt och ta ansvar för den.
Respektera andras privatliv.
Publicera inte innehåll som senare kan komma att skada dig själv.
Lägg inte ut nedsättande kommentarer.
Publicera inte någonting som kan skada en annan person.
Publicera bara sådant innehåll som du anser vara tillförlitlig.
Ta emot kritik på ett konstruktivt sätt.
Tänk på ditt språkbruk.
Fundera över användningen av bilder och kommentarer.
Lägg inte ut exakta personuppgifter.

Unga som mediakonsumenter

Ifrågasätt.
Sök information i flera medier.
Fundera över syftet med publikationerna.
Glöm inte källkritiken! Alla texter bör analyseras.
Man behöver inte ta illa vid sig av allt. Man kan ta illa vid sig av allt, om man vill.
Fundera alltid över vad personen har för syfte med sitt inlägg.
Kontrollera tillförlitligheten.
Tänk efter hur den påverkar.
Skilj på viktigt och oviktigt innehåll.
Skilj på åsikter och information.
Låt dig inte provoceras.
Ta inte illa vid dig av oenigheter.
Man kan inte tro på allt = kritisk.
Jämför olika åsikter = källkritisk.
Håll dig borta från instagram.
Följ åldersgränser och rekommendationer.
Om du stöter på misstänkt eller nedsättande innehåll, berätta det för en vuxen som du litar på.
Tro inte på allt du läser/ser -> källkritik.
Betänk det du läser även ur någon annans synvinkel och inte bara din egen.
Låt dig inte provoceras av allt.

Material för Ungdomsparlamentets klubbevenemang

Journalistelevens uppgiftspaket (på finska)

2015 publicerades material som författats av Sanna-Riikka Takala för Ungdomsparlamentets journalistelev. Publikationens syfte är att erbjuda verktyg till journalisteleven som gruppen utsett. Uppgifterna uppmuntrar den unga till journalistiskt arbete, hjälper denne att reflektera över det egna kunnandet, breddar och utvecklar dennes förmågor samt inspirerar denne att lära sig att lära. Uppgifterna förbereder journalisteleven för att skriva t.ex. bloggar och/eller i dagstidningar. Även om uppgifterna är riktade särskilt till journalistelever, kan även övriga klubbmedlemmar dra nytta av dem. Uppgifterna består av både enskilt arbete och grupparbeten. De kan göras i klubben eller på lektionstid eller helt enskilt.

Uppdragspaketet omfattade tre teman:
1) Bakgrundshistorik
2) Den specifika händelsen, till exempel Ungdomsparlamentets plenidag
3) Skrivning av storyn

Publikationens layout gjordes av Annika Jokinen och utgavs av Tiina Karhuvirta. Uppdragspaketet publicerades elektroniskt.

Verksamheten 2016

Ungdomsparlamentets plenum 15.4.2016

Förberedelser inför Ungdomsparlamentets plenum

Förberedelserna inför plenidagen 2016 inleddes redan i början av 2015. 3.2.2015 slog riksdagens talmanskonferens fast tidpunkten för plenumet till 15.4.2016. I augusti 2015 postade riksdagens talman inbjudan till det kommande plenumet till alla högstadieskolor i Finland, inklusive Åland.

De specifika förberedelserna i Ungdomsparlamentets arbetsgrupp, tillsammans med Lärorik och riksdagens enheter inleddes hösten 2015. Vid planeringen av plenumet och dess genomförande deltog riksdagens informations- och kommunikationsavdelning, centralkansliet, säkerhetsavdelningen och expeditionsservicen. Utskottssekretariatet deltog inte den här gången, eftersom plenumet fick genomföras på ett annorlunda sätt, och utskottsarbete kunde inte ordnas.

Det annorlunda förfarandet berodde på att Riksdagshuset var under renovering under våren 2016 och därför inte användes. Även Ungdomsparlamentets plenum fick genomföras i tillfälliga lokaler, med ett mer begränsat programinnehåll än vanligt.

Under tiden som Riksdagshuset genomgick renovering höll riksdagen sina plenum i Sibelius-Akademins hus på adressen Norra Järnvägsgatan 9. Ungdomsparlamentets plenum 2016 anordnades i samma tillfälliga plenisal. En del av plenidagens program genomfördes i riksdagens Lilla Parlament och A-husets auditorium.

Ungdomsparlamentets arbetsgrupp planerade innehållet för plenidagens evenemang. Delen för elevledamöternas utskottsarbete utelämnades denna gång, eftersom det blev för komplicerat att pussla ihop tidtabeller, förflyttningar och tillgängliga lokaler. Den speciella situationen krävde särskild planering av just logistiken, t.ex. på hur deltagarna på ett flexibelt sätt skulle förflyttas mellan de olika byggnaderna. Till exempel fick elevledamöterna flytta från Lilla parlamentet till Sibelius-Akademins hus genom att gå in från utsidan.

I november beslutade arbetsgruppen om hur parlamentsplatserna skulle fördelas. Eftersom över hundra skolor anmälde sig även denna gång, valdes de skolor som fick bara en parlamentsplats genom lottdragning Då skolorna informerades om parlamentsplatserna fick de samtidigt också ett första större informationspaket, med anvisningar för planeringen av plenidagen.

Skolorna ombads att ange namnen på deltagarna från varje skola senast i början av februari 2016. Skolorna och parlamentsklubbarna bestämmer själva hur de väljer sina ledamöter till plenumet. Också muntliga frågor till plenumet skulle lämnas in i början av februari.

Genomgången av de muntliga frågorna, det preliminära valet av frågor, omröstningsarrangemangen och den slutliga dagordningen hörde till de mest utmanande uppgifterna för dem som planerade plenum, både tids- och innehållsmässigt. Varje elevledamot fick skicka in en fråga på förhand som han eller hon önskade få svar på under plenum. Av alla 157 frågor som skickades in togs 38 med på dagordningen. Ungdomarna fick själva rösta på vilka frågor som skulle behandlas (22.2.–13.3.2016) via webben.

Av omröstningen via webben framgår hur ungdomarnas intressen är fokuserade. Därtill används alltid vissa bestämda kriterier vid valet av frågor:

- Frågorna ska väljas från olika ministrars ansvarsområden.
- Frågornas regionala fördelning beaktas: minst en fråga ska väljas från varje representerad valkrets.
- Frågorna väljs jämlikt och ska representera båda könen.
- Frågorna ska inkludera både finsk- och svenskspråkiga frågor.

Istället för utskottsarbetet valde man att ordna en aktuell debatt.
Fyra tema-alternativ till aktuell debatten diskuterades mellan riksdagens vice talmän och Ungdomsparlamentets arbetsgrupp. Ungdomarna valde ur dessa alternativ ett tema till aktuell debatten genom omröstning på webbplatsen (15.1.–31.1.2016). Alternativen var:

- Vad kännetecknar en mångkulturell skola?
- Genomförandet av Klimatavtalet från Paris 2015 i Finland.
- Yttrandefrihet, offentlighet, öppenhet vid elektronisk informationsförmedling.
- Faktorer som påverkar ungdomars välbefinnande och nuvarande situation.

Med hela 41 procent av rösterna valdes Faktorer för ungdomars välbefinnande och nuvarande situation som tema för aktuell debatten.

Aktuell debatten genomfördes så att tillställningen inleddes med anföranden från regionerna, som varade högst tre minuter. Dessa anförande hålls från talastolen längst fram i plenisalen. Regionerna är Norra Finland, Södra Finland, Östra Finland och Västra Finland. Talarna valdes ut bland de anmälda kandidaterna via lottning i Ungdomsparlamentets arbetsgruppsmöte.

Efter de regionala anförandena sker temabaserade debatter. Inför denna debatt förbereder klubbmedlemmarna högst två minuters anföranden i förväg. Skolorna ombads anmäla namnen på de elever som önskade tala. Sammanlagt 17 elever anmälde sitt intresse för att hålla tal. Debatten leds av riksdagens vice talman.

De deltagande skolorna fick sitt sista informationspaket två veckor före plenidagen. Även mer information och påminnelser om förberedelserna ökades i februari-mars.

I början av plenidagen fick deltagarna en namnskylt och en kasse med material.

Plenum

Ungdomsparlamentet sammanträdde i riksdagens plenisal fredagen den 15 april 2016 klockan 12.00. I ungdomsparlamentets plenum deltog 199 elevledamöter, 101 journalistelever och 109 lärare från 109 högstadieskolor runtom i Finland (bilaga 1).

Tabell 1: Deltagare per valkrets

Valkrets	Klubbar	Elevledamöter	Journalistelever	Klubbledare	Riksdagsledamöter
Helsingfors	6	12	5	6	22
Nyland	33	50	33	33	35
Egentliga Finland	2	4	2	2	17
Satakunta	10	19	9	10	8
Åland	0	0	0	0	1
Tavastland	10	19	9	10	14
Birkaland	11	21	10	11	19
Sydöstra Finland	7	14	6	7	17
Savolax-Karelen	3	6	3	3	16
Vasa	11	22	11	11	16
Mellersta Finland	3	6	3	3	10
Uleåborg	10	20	8	10	18
Lappland	3	6	2	3	7
Totalt	109	199	101	109	200

Till början av rapporten

Ungdomsparlamentets plenum genomfördes för tionde gången på traditionellt vis som en muntlig frågetimme. Plenisalen i Sibelius-Akademins hus fylldes av 199 elevledamöter som skolornas parlamentsklubbar inom sig hade valt. Riksdagens talman Maria Lohela förde ordet. Av regeringens ministrar fanns 10 på plats för att besvara ungdomarnas frågor. På grund av platsbristen på Sibelius-Akademins läktare hade endast riksdagsledamöterna och en liten grupp övriga inbjudna gäster bjudits in.

Av de 38 frågorna på dagordningen hann man behandla 29 frågor i plenum. Talmannen höll högt tempo och såg till att anförandena hölls inom maxtiden, för att så många ungdomar som möjligt skulle hinna ställa sina frågor för besvarande av regeringen. Denna gång genomfördes två omröstningar. Första omröstningen gällde huruvida tobaksförsäljningen borde förbjudas genom lag. Med rösterna 61–127 ansåg ungdomarna att den borde förbjudas. Den andra omröstningen gällde huruvida skolornas sommarlov borde flyttas så att lovet börjar veckan före midsommar och slutar i månadsskiftet augusti-september. Med rösterna 73–110 ansåg ungdomarna att starten för skolornas sommarlov skulle flyttas. De relativt radikala resultaten uppmärksammades även i medierna.

Ungdomarnas frågor var återigen väl genomtänkta och aktuella. Vissa teman återkom i flera frågor. Teman för de frågor som skickades till plenum behandlas senare i den här rapporten.

Till början av rapporten

Efter plenum bjöd riksdagens talman elevledamöterna på en mottagning i Lilla parlamentet, dit ledamöterna tog sig mycket organiserat. Även journalistelever, lärare och inbjudna gäster närvarade vid mottagningen.

Den här gången var det inte möjligt att ordna en separat lokal för denna mindre sammankomst av riksdagsledamöter och Ungdomsparlamentets deltagare. Under mottagningen fortsatte diskussionerna på ett naturligt sätt. Totalt 60 riksdagsledamöter deltog på plenidagen! Grupper, med riksdagsledamöter omringade av elever, syntes överallt i restaurangen och auditoriet. De snabbaste hade också erövrat restaurangens kabinett åt sig själva. Evenemangen är mycket viktiga för ungdomarna, och fotografier och gruppfoton som togs under evenemanget delades också flitigt på sociala medier.

Förmiddag hade separata tillställningar anordnats för olika deltagargrupper. Elevledarmötena genomförde aktuell debatt under temat Faktorer för ungdomars välbefinnande och nuvarande situation. Debatten leddes av riksdagens vice talman Paula Risikko. Vi började med att lyssna på väl förberedda och lysande anföranden från Norra Finland, Södra Finland, Östra Finland och Västra Finland. Behandlingen av temat fortsatt i totalt 17 debattinlägg. Ungdomarna presenterade sina egna debattinlägg på ett mycket naturligt sätt och debattämnet visade sig bli ett ämne för mångsidiga diskussioner.

Till början av rapporten

I stort sett alla deltagande skolor hade med sig en journalistelev, vars uppgift var att spela in, fotografera och rapportera om dagens händelser och producera artiklar utifrån materialet på olika forum. Även för journalisteleverna hade ett eget program anordnats till förmiddagen och de följde plenumet via webbsändningen i Lilla Parlamentets auditorium. För journalisteleverna anordnades på förmiddagen ett Politiker nonstop, där riksdagsledamöterna fick svara på journalistelevernas frågor. Från nätverket av unga riksdagsledamöter hade man bjudit in två riksdagsledamöter från regeringspartierna och två från oppositionspartierna: Katri Kulmuni (Cent), Simon Elo (Sannf), Ozan Yanar (Gröna) och Li Andersson (VF). Riksdagens biträdande informationschef Rainer Hindsberg var ordförande.

Alla journalistelevers frågor hann inte tas upp. Inte heller på Politiker nonstop-mötet ville tiden räcka till: riksdagsledamöternas svar ville gärna överskrida maxtiden. Man önskade även fler teman och frågor till hanteringen.

Under Politiker nonstop svarar Ozan Yanar, Katri Kulmuni, Simon Elo och Li Andersson på frågor, Rainer Hindsberg förde ordet.

Vid evenemanget som anordnades för lärarna hörde vi riksdagsledamoten Nasima Razmyaris bidrag i ämnet "Flyktingar och migration", men hon hann inte till evenemanget i tid. Innan Razmyaris anlände berättade tidigare ordföranden Katriina Kuusinen, som är chef för riksdagens internationella avdelningen, om arbetet på sin avdelning. Båda ämnena bidrog till livliga diskussioner, men tiden ville tyvärr inte räcka till.

Ungdomsparlamentets plenum var återigen en givande och god erfarenhet både för deltagarna och arrangören. Plenumet kunde följas via TV och Internet, varför alla som ville kunde hänga med i dagens höjdpunkt. Även aktuell debatt och Politiker nonstop kunde följas via webbsändningen.

Plenidagen gav bra responser. De tillfälliga lokalerna utgjorde inga problem och förflyttningen från den ena platsen till andra fungerar friktionsfritt. De annorlunda lokallösningarna lyckades över förväntan och gav faktiskt positiv omväxling. Framförallt så var deltagarna nöjda med att plenidagen anordnades, trots att Riksdagshuset inte var brukbart. Utvärdering av plenidagen och evenemanget sker mer i detalj i ett senare stycke.

Ungdomsparlamentets plenums 2016 dagordning, plenarprotokoll samt protokoll från aktuell debatten finns att läsa på Ungdomsparlamentets webbplats, liksom en lista över de muntliga frågor som skickats in till plenumet och granskningen av dem. Och de inspelade webbsändningarna finns på riksdagens webbplats.

Under Politiker nonstop-mötet fanns det gott om frågeställare och frågor.

Muntliga frågor som skickats till Ungdomsparlamentets plenum 2016

Tabell 2: Frågornas teman fördelades på följande sätt till olika ministrar:

Statsminister	10
Utrikesminister	7
Finansminister	12
Inrikesminister	18
Näringsminister	5
Social- och hälsovårdsminister	5
Familje- och omsorgsminister	4
Kommunikationsminister	8
Utrikeshandels- och utvecklingsminister	1
Justitie- och arbetsminister	21
Försvarsminister	2
Undervisnings- och kulturminister	57
Jordbruks- och miljöminister	9
Totalt	159

Tabell 3: Frågornas fördelning per valkrets

Valkrets	Frågor	Elevledamöter	Klubbar	Dagordning	Ställdes
Helsingfors	8	12	6	2	2
Nylands	40	48	33	8	8
Egentliga Finland	2	4	2	1	1
Satakunta	17	19	10	5	5
Åland	0	0	0	0	0
Tavastland	15	20	10	3	3
Birkaland	12	22	11	3	3
Sydöstra Finland	12	14	7	3	3
Savolax-Karelen	6	6	3	2	2
Vasa	19	22	11	4	4
Mellersta Finland	6	6	3	2	2
Uleåborg	16	20	10	4	4
Lappland	6	6	3	1	1
Totalt	159	199	109	38	38

Ledamöterna i Ungdomsparlamentets parlamentsklubb skickade in sammanlagt 157 frågor fram till 10.2.2016. Uppdelningen av frågorna är inte helt enkel, eftersom många av frågorna är tväradministrativa till sitt innehåll. Därför hade flertalet frågor kunnat riktas till flera olika ministrar. Vid uppdelningen av frågorna beslutades om en enkel klassificering och att frågorna bara skulle riktas till en minister.

Till början av rapporten

Till undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen riktades ett stort antal frågor.

Omröstning om frågor som skulle inkluderas i dagordningen

Bland frågorna som inkom inom den fastställda tiden genomfördes en omröstning via webben, så att även ungdomarna kunde delta i dagordningens upprättande. Omröstningen var öppen, så att inte bara parlamentklubbens medlemmar utan även andra ungdomar kunde delta i omröstningen. Bland alternativen kunde den röstande välja 10 frågor till dagordningen för Ungdomsparlamentets plenum. Omröstningen genomfördes 22.2–13.3.2016. Baserat på resultatet valdes cirka hälften av dagordningens frågor.

Totalt 1 435 deltog i omröstningen och omröstningen öppnades 2 301 gånger. Omröstningens TOP 15-frågor var (antalet röster inom parentes):

Hantverksyrken i Finland (259)

Inhuman translag (182)

Ersättning för specialkost vid glutenintolerans (161)

Finlands NATO-medlemskap (140)

Motivering till anslaget för Finlands 100-årsbibliotek (139)

Sexualbrott och deras domar (135)

Tryggande av Lapplands flygplatser (115)

Hänsyn till ungdomars åsikter (107)

Stoppa Isis (103)

Regeringens nedskärningar (102)

Hur ungdomarna kan utveckla Finlands framtid (100)

Ökning av elbilar (99)

Deltagande i sparåtgärder (96)

Ungdomars möjligheter att påverka (95)

Skolornas tidiga morgnar (94)

Totalt 38 frågor valdes ut till dagordningen för Ungdomsparlamentets plenum. Frågorna presenterades vid plenum i den ordning som valts av riksdagens talman.

De hot som ungdomarnas upplever framkommer i de muntliga frågorna

I sina frågor tog elevledamöterna upp många olika hotbilder. Saker med koppling till den upplevda tryggheten framkom i olika teman. En av hotbilderna var det bristande intresset hos dagens ungdom för Finlands ekonomi och politik [1]. Den negativa och till och med skrämmande bild som media förmedlar om framtiden och om många problem [2] uppmärksammades samt Finlands allvarliga ekonomiska läge, som påverkar ungdomarnas framtid [3].

Vad gäller hoten utanför Finlands gränser ville ungdomarna höra regeringens synpunkter om eventuella säkerhetshot från öst [4], risken för terrorism även i Finland på grund av Isis-attackerna internationellt [5] och risken för att extrema islamister tar sig in i Finland bland människorna som söker fristad i Finland [6]. Man upplevde även att tryggheten minskade i och med de minskade anslagen till polisen och försvarsmakten, då diskussionerna gjorde gällande att Finlands polis och försvarsmakt inte skulle ha tillräckliga resurser för att ”hindra eventuella [terrorist] attacker” [7].

Finlands skuldsättning lyftes fram inte bara som ett ekonomiskt hot utan även en risk för att Finland gradvis skulle förlora sin självständighet, när ”andra beslutar om utgifterna, och [---] förtjänsterna hamnar hos andra”[8]. Man frågade regeringen vad som utgör det största hotet [9] mot ekonomin. Man önskade svar på frågor om antalet asylsökande, spänningarna kopplade till dessa och människornas känsla av otrygghet [10]. Medborgarnas trygghetskänsla bekymrade samt polisens synlighet [11] särskilt på de små orterna [12]. Försvarsmaktens beredskap för hot mot Finland [13] och frågan om Finlands Nato-medlemskap [14] var också något som ungdomarna upplever som hotfullt och som ger en känsla av otrygghet.

---

1 *Liisa Riihimäki, Sammonlahden koulu, Lappeenranta*
2 *Rania Al-Moadhen, Tiistilän koulu, Espoo*
3 *Saana Heikki, Ylikylän yhtenäiskoulu, Kempele*
4 *Eemil Pihlajaharju, Oulaisten yläkoulu, Oulainen*
5 *Sofia Korkala, Sydän-Laukaan koulu, Laukaa*
6 *Anniina Pakkanen, Virolahden yläaste, Virolahti; Milla Hanhikoski, Ylistaron yläaste, Seinäjoki*
7 *Sami Norr, Forssan Keskuskoulu, Forssa*
8 *Joona Helosaari, Hollolan yläaste, Hollola*
9 *Elliot Bergström, Mattlidens skola, Esbo*
10 *Jim Koskinen, Porolahden peruskoulu, Helsinki*
11 *Eerika Auvinen, Savonlinnan normaalikoulu, Savonlinna*
12 *Henry Talja, Lievestuoreen koulu, Laukaa*
13 *Oliver Pietilä, Lucina Hagmanin koulu, Kokkola*
14 *Joel Salmela, Raumanmeren peruskoulu, Rauma*

Anette Länsipuro ställer sin fråga till ministrarna.

En fråga som också kan hänföras till tryggheten är frågan om myndigheternas beredskap för en eventuell spridning av zikaviruset till Finland [15] .
En annan fråga som också kan anses bottna i hotbilden är en fråga där man föreställde sig hur ojämlikheter skulle öka och ett klassamhälle skapas ifall den subjektiva rätten till barnomsorg skulle raseras [16] . Frågorna gällande de allt vanligare sexuella trakasserierna [17] speglade också känslan av försämrad säkerhet.

Utöver säkerhetsriskerna gällde många frågor även brottmålsdomar. Ungdomarna frågade huruvida statsrådet hade för avsikt att säkra "unga kvinnors rätt till sexuell integritet och likabehandling" [18]samt skärpa straffen för sexualbrott [19] och våldsbrott [20] .

Frågorna om miljön gällde Paris-avtalets genomförande [21], skyddet av Östersjön [22] eller trädfällningen på enskilda områden [23].

15 *Mikaela Tapiokaski, Porolahden peruskoulu, Helsinki*
16 *Lotta Ojajärvi, Arabian peruskoulu, Helsinki*
17 *Linn Palmgren, Grudskolan Norsen, Helsingfors; Tuulia Kalliokoski, Klaukkalan yläaste; Nurmijärvi*
18 *Reetta Rintala, Jalasjärven yläaste, Kurikka*
19 *Emilia Katainen, Ounasvaaran peruskoulu, Rovaniemi; Henna Mettälä, Harjurinteen koulu, Loviisa*
20 *Julia Virtanen, Meri-Porin yhtenäiskoulu, Pori; Tytti Kasper, Järvenpään Yhteiskoulu, Järvenpää; Sanni Saarela, Hepolan koulu, Kemi*
21 *Johanna Kokkinen, Forssan keskuskoulu, Forssa; Pilvi-Maaria Taurama, Virolahden yläaste, Virolahti; Elna Kanerva, Kasavuoren koulu Kauniainen*
22 *Nea Ahonen, Peltolan koulu; Marika Masalin, Keravanjoen koulu, Kerava*
23 *Anni Järvinen, Harjunrinteen koulu, Riihimäki*

Till början av rapporten

Besparingarna i statens utgifter granskade ur flera perspektiv

Statens ansträngda ekonomiska läge lyftes fram inte enbart som ett hot för framtiden utan även i tydliga förslag till hur situationen kunde hanteras. Ungdomarna föreslog att ministerns egen och riksdagsledamöternas löner skulle minskas med hänsyn till det "allmänna klimatet", då besparingarna på ett smärtsamt sätt redan riktas mot arbetstagare och socialbidragstagare [24] . Man tyckte också att minskningen av den årliga ledigheten för personer som ännu inte har arbetat i många år [25] var orimlig. Man önskade även en precisering av motiven till finansieringen av ett nytt bibliotek (Helsingfors nya centralbibliotek) med anledning av Finlands 100-årsjubileum, med tanke på det ekonomiska läget och regional likabehandling [26]. En eventuell upplösning av Schengen-avtalet, som en följd av flyktingkrisen till Europa, förstods som kostnadsökningar och inkomstförluster [27].

Enligt ungdomarna skulle en höjning av tobaksskatterna leda till mer pengar i statskassan och samtidigt skulle även folkhälsan förbättras [28]. Att styra hälsobeteendet med hjälp av beskattningen skulle också kunna leda till inkomster [29]. Beskattningen diskuteras i frågor om företagsbeskattning [30], mikro- och småföretagande [31]och höjning av skattefria inkomster [32]. Höjningen av skatterna skulle kunna täcka de offentliga organens kostnader för ökningen av de tekniska tillämpningarna [33].

Statsminister Juha Sipilä ger sitt svar.

24 *Eveliina Korteniemi, Uotilanrinteen peruskoulu, Rauma*
25 *Elin Bussman, Hangö Högstadium, Hangö*
26 *Lauri Petrell, Raumanmeren peruskoulu, Rauma*
27 *Anette Länsipuro, Hakkarin koulu, Lempäälä*
28 *Julia Tuovinen, Rukan koulu, Kuusamo*
29 *Tarianna Suominen, Hirvikosken yhtenäiskoulu, Loimaa*
30 *Sanna Kallio, Nokianvirran koulu, Nokia; Sointu Tapaninen, Kruununhaan yläasteen koulu, Helsinki*
31 *Aino Kronqvist, Pitkäjärven koulu, Kangasala*
32 *Tiia Simut, Kesämäenrinteen koulu, Lappeenranta*
33 *Reetta-Leena Ihalin, Eurajoen yhteiskoulu, Eurajoki*

Till början av rapporten

Nedskärningar i utbildningarna granskades ur flera olika perspektiv. Elevledamöterna ansåg att nedskärningar i utbildningen skulle påverka unga vuxnas möjligheter i den internationella konkurrensen [34] eller leda till utbildningssystemets "kollaps" [35]. Ungdomarna uttryckte sin oro för hur Finland skulle klara sig [36], frågade om motiveringarna till nedskärningarna i utbildningen [37] och framförde att de var medvetna om utbildningens knappa anslag [38] och att effekterna av nedskärningarna i utbildningsanslagen skulle visa sig i framtiden [39] . Man frågade statsrådet i en ironisk ton om vilka fördelar nedskärningarna skulle leda till för studenter, sysselsättningen, ekonomin och konkurrensförmågan [40] samt de nya kraven på kunnande som ställs på den finländska arbetskraften [41]. Ungdomarna ville veta hur nedskärningarna skulle påverka möjligheterna till tillräcklig utbildning och utbildningens kvalitet [42]. Man ville även ha mer information om nedskärningarnas effekter [43] regionalt. Deltagarna framförde även hur barns och ungdomars vardag och liv skulle påverkas av besparingarna, till exempel då skolklassernas blir större [44].

Elevledamöterna ställde frågor inom ett mycket varierande område.

34 *Frans-Eemil Leppänen, Karakallion koulu, Espoo*
35 *Ida Ekberg, Porin suomalaisen yhteislyseon koulu, Pori*
36 *Eevert Leppälä, Hämeenlinnan yhteiskoulu, Hämeenlinna*
37 *Maija Leppävuori, Myllytullin koulu, Oulu*
38 *Tomi Syväntö, Iittalan yhtenäiskoulu, Hämeenlinna*
39 *Krista Keskinen, Martinlaakson koulu, Vantaa*
40 *Taneli Juutinen, Hepolan koulu, Kemi*
41 *Paavo Södergård, Länsi-Porin koulu, Pori*
42 *Anniina Mäntynen, Karjaan yhteiskoulu, Raasepori; Jonni Timonen, Pielisjoen koulu, Joensuu; Roope Moilanen, Utajärven koulu, Utajärvi*
43 *Aleksi Vuo, Savonlinnan normaalikoulu, Savonlinna; Janna Joensuu, Gumeruksen koulu, Siikajoki*
44 *Aino Sunila, Klaukkalan yläaste, Nurmijärvi; Elina Luoma, Laihian keskuskoulu, Laihia*

Till början av rapporten

Asylsökande som ett aktuellt samhälleligt tema

Ungdomarna lyfte fram asylsökande som aktuellt tema. Frågorna gällde rent allmänna åtgärder [45], samt placeringen av flyktingar som beviljats asyl [46], integrationen [47], sysselsättningen [48], krishantering för nyanlända [49] och finländarnas inställning till de asylsökande [50]. De asylsökande framkom även i frågor som gällde invandrarnas jämlika behandling i skolan [51], förebyggande av uppkomsten av fördomar och negativa inställningar [52], barnens anpassning till skolorna [53] samt de asylsökande ungdomarnas [54]och flyktingarnas [55]utbildning.

Teman om sysselsättningen och hälsan är stående favoriter

Ungdomsarbetslösheten lyftes fram i anslutning till höjningen av pensionsåldern [56]och ungdomsgarantin [57]. Man uppmärksammade särskilt svårigheten i att få sin första anställning [58]. Lösningsmodellen som presenterades var att "med statliga stöd och bestämmelser och i samarbete med företagen" skapa den första anställningen, i ett år, som motsvarar utbildningen [59]. Ungdomarna sökte lösningar på sysselsättningsfrågan via företagandet [60]. Allmänt önskade man konkreta åtgärder från regeringen för att lösa situationen [61]. Sysselsättningen inkluderade även frågor om lärlingsutbildning [62] , resultaten från ungdomsgarantin [63]och dess fortsättning [64].

---

45 *Osku Roiha, Simpeleen yhteiskoulu, Rautjärvi*
46 *Nestori Tähtinen, Hetan koulu, Enontekiö*
47 *Jasmin Limnell, Kaarisillan yhtenäiskoulu, Pori; Liisa Haltia, Martinlaakson koulu, Espoo; Jere Laitala, Simonkylän koulu, Vantaa*
48 *Jieming You, Pitkäjärven koulu, Kangasala*
49 *Henriina Rantala, Arabian peruskoulu, Helsinki*
50 *Jessica Ruohomäki, Hirvikosken yhtenäiskoulu, Loimaa*
51 *Sanni Tuurinmäki, Alahärmän Yläkoulu, Kauhava*
52 *Simo Hajjar, Helilän koulu, Kotka*
53 *Kiira Rossi, Sydän-Laukaan koulu, Laukaa*
54 *Ville Rautiola, Oulaisten yläkoulu, Oulainen*
55 *Oona Tammisto, Ehnroosin koulu, Mäntsälä*
56 *Ella Virtanen, Hakkarin koulu, Lempäälä*
57 *Joonas Hintikka, Leppävaaran koulu, Espoo*
58 *Sofia Sartolahti, Petäjäveden yläaste, Petäjävesi*
59 *Elsa Ollikka, Kilonpuiston koulu, Espoo*
60 *Ulriikka Tahkola, Kempeleen kirkonkylän yhtenäiskoulu, Kempele*
61 *Mikael Mikkola, Kaarisillan yhtenäiskoulu, Pori; Johanna Rahja, Raumankarin koulu, Kalajoki; Carolina Savander, Hagelstamska skolan, Grankulla*
62 *Heta Suominen, Ruusuvuoren koulu, Vantaa; Severi Hölsö, Ylistaron yläaste, Seinäjoki*
63 *Sami Hämäläinen, Otalammen koulu, Vihti*
64 *Oona Virolainen, Porin suomalaisen yhteislyseon koulu, Pori*

Ungdomarnas frågor gällande hälsofrågor inkluderade mental hälsa [65], förbättring av välfärdstjänster [66], motivation och framtidstro [67], problem orsakade av mögelskolor [68], problem orsakade av orörlighet [69]och utveckling av skolornas hälsokontroller [70].

Ungdomarna ville även ta upp teman som rör jämställdhet, t.ex. transpersoners rättigheter i kontext av en jämlik äktenskapslag, vilket även diskuteras i samhället idag, [71] samt den finländska lagstiftningen i anslutning till transpersoner [72] i stort.

65 *Karoliina Ruohonen, Espoo yhteiskoulun lyseo, Espoo; Milla Rinta-Korhonen, Itä-Porin yhtenäiskoulu*
66 *Pilvi Sarjala, Tapiolan koulu, Espoo*
67 *Ville Ruokonen, Åshöjdens grundskola, Helsingfors*
68 *Tiia Lohi, Kesämäenrinteen koulu, Lappeenranta*
69 *Riina Hepoaho, Gumeruksen koulu, Siikajoki; Maaria Huuskonen, Pielisjoen koulu, Joensuu*
70 *Pinja Raesalmi, Myllytullin koulu, Oulu*
71 *Noora Kivijärvi, Hakalahden koulu, Kokkola*
72 *Agnes Kellomäki, Hämeenlinnan yhteiskoulu, Hämeenlinna*

Ungdomsparlamentets aktuella debatt om faktorer för ungdomars välbefinnande och nuvarande situation

Under Ungdomsparlamentets plenidag genomfördes omröstning om teman av aktuell debatt med totalt 335 röster. Ämnet som fick flest röster var Faktorer för ungdomars välbefinnande och nuvarande situation. Vid debatterna hölls fyra regionala anföranden och övriga anföranden, totalt 24 stycken. Vid aktuella debatten fördes även protokoll.

I aktuella debatten framförde Juuso Säkkinen Norra Finlands regionala anförande.

I de regionala anförandena sågs de mentala störningarna som ett hot mot ungdomars hälsa. Nedskärningarna i utbildningen bedömdes också som en negativ faktor som påverkar ungdomars hälsa med större skolklasser och minskade studenthälsotjänster. Välbefinnandet är på väg att delas upp: en del ungdomar mår mycket bra, medan välbefinnandet för en del är under försämring.

Under anförandena framfördes behovet av låg tröskel i samhället till tjänster och den osynliga ohälsan som befolkningen upplever. Nedskärningarna i utbildningen återkom i anförandena. Även tudelningen i sociala medier lyftes fram. Å andra sidan ökar sociala medier gemenskapen men å andra sidan har den många baksidor. Sociala medier kan användas som ett mobbningsverktyg eller för att skapa och bibehålla snedvridna skönhetsideal.

Många anföranden lyfte fram möjligheterna till stöd, bibehållande och inrättande av hobby- och fritidsaktiviteter. Ungdomars välbefinnande påverkas även av den diskriminering, ojämlikhet och ensamhet som unga upplever. Bristen på arbetstillfällen och att platsen för fortsatta studier kan vara långt från hemmet kan leda till diskriminering samt svårigheter att börja leva sitt eget liv.

Enligt elevledamöterna upprätthålls ungdomars välbefinnande av mycket vardagliga saker som familj, vänner och fritidsaktiviteter. Utöver de vardagliga sakerna lyftes även skolan och dess betydelse fram som ett stöd för ungas välbefinnande. Ungas möjligheter att påverka den egna livsmiljön och därigenom faktorerna som leder till välbefinnande lyftes fram som en dimension.

Ungdomarnas välbefinnande ansågs bero till stor del på den unge själv. Alla kan påverka det egna välbefinnandet genom att i tillräcklig grad röra på sig, leva ett hälsosamt liv och vila. Å andra sidan bad man beslutsfattarna att inte spara för mycket på stödet till ungdomars välbefinnande.

Lotta Leikoski från Sompion koulu i Kerava sammanfattade önskemålen från aktuell debatt så här:

> *”I mina drömmars Finland lyssnar man på de unga och värdesätter dem i sådan grad att andra länder avundsjukt försöker uppnå detsamma. Det är lång väg dit men jag tror att det kan lyckas. Om någon klarar av det så är det ungdomarna i Finland tillsammans med de finländska beslutsfattarna”.*

Webbplatsen Ungdomens riksdag uppdateras

Uppdateringen av webbplatsen Ungdomens riksdag inleddes 2015. Innan dess hade webbsidan utökats med bland annat en nyhet, då man till exempel började lägga in länkar till riksdagens ungdomsrelaterade meddelanden i webbplatsen Nuorten eduskunta. Man ville dock förnya webbplatsen helt och anknyta den till riksdagens webbsidor. Målsättningen var att den uppdaterade webbplatsen skulle öppnas inför plenidagen 2016. Den nya webbplatsen Ungdomens riksdag www.eduskunta.fi/SV/NuortenEduskunta publicerades dock i januari 2016.

Den nya webbplatsens innehåll fokuserades inledningsvis på materialet från Ungdomsparlamentets plenum, och i slutet av året utökades webbplatsen med innehåll, länkar och särskilt material även inom andra ämnen. Ungdomsparlamentet har en egen avdelning på Ungdomens riksdag.

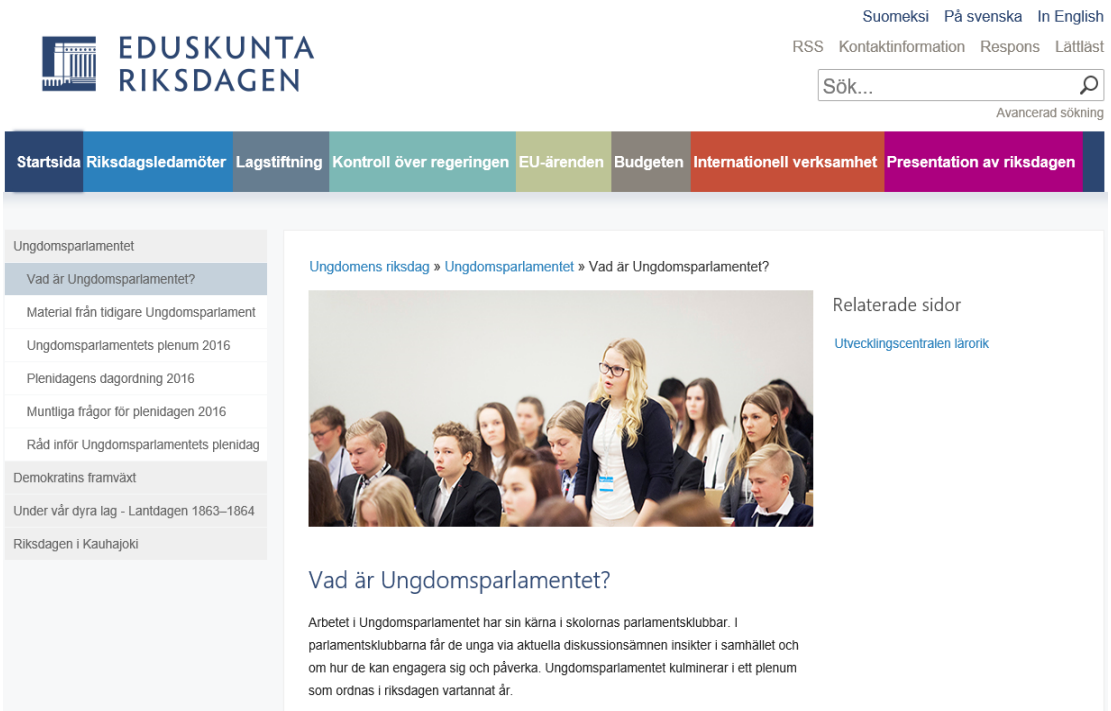

Journalistelever i arbete.

Information om Ungdomsparlamentets verksamhet

För att marknadsföra Ungdomsparlamentets plenidag görs en egen informations- och marknadsföringsplan. Syftet med marknadsföringen är att alltid få med även nya skolor till plenidagen. Parlamentsklubbarna påminns även regelbundet om att de alltid har möjligheten att bjuda in de folkvalda i sin valkrets till skolan.

På Ungdomsparlamentets plenidag är det viktigt att plenumet får synlighet även utanför riksdagen. Man informerar om dagen via omfattande delning till medierna, vilket även har synts i mediabevakningen. Själva händelserna under dagen vill vi förmedla till dem som inte var på plats i riksdagen, särskilt till deltagarnas skolor och hem. 2016 var det även möjligt att titta på webbsändningar både från Politiker nonstop, aktuell debatt och plenum. Plenumet sändes även i televisionen.

Som vanligt var även Nuorten Ääni -toimitus på plats för att göra reportage och intervjuer bland annat till Ungdomsparlamentets blogg och Nuorten Ääni egen webbplats.

Unga uppmuntrades att twittra och även i övrigt använda sociala medier under Ungdomsparlamentets plenidag. Hashtagen #np2016 #osallisuus #eduskunta spreds till deltagarna för kännedom. Riksdagen informerade om dagens evenemang via sina egna sociala mediekanaler. Utöver ungdomarna fanns ivriga twittrare även bland de riksdagsledamöter som var på plats vid plenumet!

Insamlingen av minnen från Min riksdag marknadsfördes till skolornas parlamentklubbar via bland annat Kleio-tidningen och ledarna för de aktiva klubbarna. Lärare och elever uppmuntrades att särskilt skriva ned sina erfarenheter från Ungdomsparlamentets plenidag och skicka in dem.

Kansanedustajat kouluissa (Riksdagsledamöter i skolorna) -veckorna som genomförs i januari 2017 utannonserades i förväg i anslutning till plenidagen 2016 samt hösten 2016.

Utvärdering av Ungdomsparlamentets verksamhet

För utvärderingen av Ungdomsparlamentets plenidag publicerades en elektronisk blankett till lärare som varit klubbledare, elever som deltagit i plenumet eller ungdomar som deltagit i klubbverksamheten. Blanketten lämnades in på finska eller svenska till ledarna och de ombads vidarebefordra den till alla som deltagit i verksamheten. Man fick in 70 svar, varav 22 lämnades av lärare eller andra vuxna.

Ungdomsparlamentets verksamhet genomförs i skolorna som klubbverksamhet (38 %), på lektionstid (31 %) som en del av elevrådets verksamhet (27 %).

Även utrikesminister Timo Soini var anträffbar för ungdomarna.

Till början av rapporten

Utvärdering av intrycken

Resultaten från Ungdomsparlamentets verksamhet och plenidag utvärdering kartlades via deltagande lärare och unga. Det låga antalet responser försvårade utvärderingens allmängiltighet, men de inkomna responsen kan i bästa fall ge en fingervisning om verksamhetens effekter för undervisningen i samhällskunskap. Därigenom kan effekterna på eleverna i deltagarnas skolor vara mycket stora.

I responsblanketten ombads lärare beskriva hur de har utnyttjat sin erfarenhet från Ungdomsparlamentets verksamhet i sitt arbete. Med frågan ville man kartlägga hur lärare eventuellt använder sina erfarenheter i undervisningen. Om det sker, kan det antas att verksamheten även ger effekt på eleverna. Lärarna beskrev att "det välarrangerade evenemanget lockar till att ordna nya besök till riksdagen samt bjuda in politiker till skolan, till exempel under Finlands 100-årsjubileum." Lärarna hade kunnat använda sin plenumupplevelse och materialet från Ungdomsparlamentet i sin egen undervisning. Plenumet hade följts i stor utsträckning på skolorna. Lärarna hade kunnat införliva frågor gällande riksdagsarbetet på ett naturligare sätt i den egna undervisningen. Lärarna har även kunnat överföra undervisningsmetoder från parlamentklubbarna som en del i samhällskunskapsundervisningen. Lärarna har även fått kontakter för senare samarbeten, utbyten och nätverkande. Journalistelevernas nyhetsartiklar till lokaltidningar har också kunnat användas i undervisningen.

Lärarna beskrev även hur klasskamraternas deltagande i Ungdomsparlamentet inspirerar även andra ungdomar att intressera sig för samhällsfrågor och verksamheten kan användas för att aktivera ungdomar. Elevledamöterna har fungerat som förebilder för de andra eleverna. Verksamheten har kunnat användas för att motivera eleverna och väcka intresset för att följa politiken. Dessutom har elever som deltog i Ungdomsparlamentet varit med som sakkunniga när man har behandlat riksdagsämnen på lektionerna.

Kanske har erfarenheterna påverkat den här kommunen mest:

> *"Vi har i tre års tid arrangerat Nuorten Vaikuttamispäivä som är en introduktion i beslutsfattande för niondeklassare, där vi delvis har använt Ungdomsparlamentets plenumverksamhet som förebild. I undervisningen har vi även [---] ställt upp frågor och initiativ som rör vår hemkommun och presenterat dem för kommunens beslutsfattare."*

De unga deltagarna tillfrågades också om vilka personer från Ungdomsparlamentet som de har talat med. Unga deltagare berättar om sina erfarenheter till en jämförelsebart stor grupp unga, som de har kontakt med. I svarsalternativen urskiljdes klasskamraterna från de övriga eleverna. Med det strävade vi efter att kartlägga de samtal som skett på skolnivå. På samma sätt urskilde vi även vänner och kamrater på fritiden så att frågeställarna även bedömde nivån på samtalet. Unga har en närmare relation till sina vänner än till andra ungdomar via fritidsintressen. Även enligt detta kan man göra bedömningen att unga önskat tala om evenemanget med en mycket stor grupp.

Unga deltagare ombads beskriva hur deltagandet i Ungdomsparlamentet har påverkat hen personligen, i skolan, i kompiskretsen eller i andra sammanhang. Vi var även intresserade av vad deltagaren upplevde att hen lärt sig under verksamhetstiden.

Tabell 4. Jag diskuterade ungdomsparlamentet åtminstone någon gång (du kan välja flera alternativ)

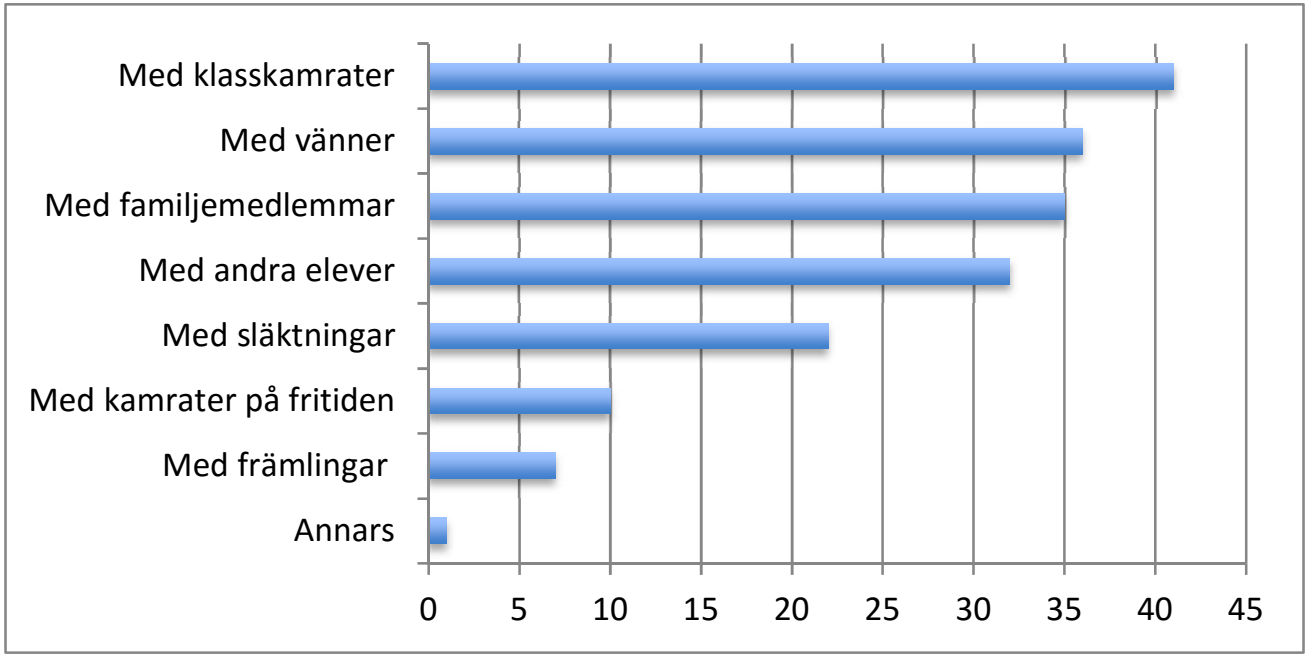

Ungdomarna beskrev att verksamheten hade gjort dem mycket intresserade av politik och fått dem att överväga en politisk karriär. Eller som en ungdom svarade "hos mig tändes en gnista att komma in i riksdagen även som vuxen för att påverka i olika frågor. Det återstår att se om det blir verklighet".

Bland svaren fanns även en beskrivning av hur en deltagare hade inspirerats att bilda en egen politisk ståndpunkt. Utöver det personliga "identitetsarbetet" hade denna person lyckats påverka även sina vänner till politiska ståndpunkter. Till samma erfarenhetsgrupp hörde kommentarer om att deltagarens självkänsla för att engagera sig politiskt hade ökat eller att denne vågar ta mer ställning i olika frågor.

Ungdomarna beskrev att de lärt sig mycket om riksdagsledamöternas arbete, om riksdagen och dess verksamhet. Erfarenheten hade lärt dem att värdera olika ståndpunkter. De som deltagit i verksamheten vet mer även om politik, partiverksamheten och partiernas ståndpunkter.

Att berätta om evenemanget hade väckt stort intresse bland vänner och släktingar. En av deltagarna ansåg att "en möjlig förändring är kanske att jag nu får min familj och andra närstående att bättre förstå politiken".

Av effekterna kunde man med tvekan konstatera att verksamheten inte haft någon större påverkan eller humoristiskt beskriva att "jag är smartast i kamratkretsen :)".

Riksdagsledamöterna följde plenum från plenisalens läktare.

Till början av rapporten

Utvärdering av programpunkterna på Ungdomsparlamentets plenidag

Vid Ungdomsparlamentets plenum genomfördes för första gången en aktuell debatt i plenisalen. En femtedel av de svarande valde de anföranden där man ansåg att erfarenheten från aktuell debatt och valet av dess teman var lyckade. De svarande ansåg även att tillställningens längd var lagom, eftersom bara 5 procent valde alternativet som angav att för lite tid hade reserverats för diskussionen. De svarande hade möjlighet att lämna utvecklingsförslag. I dessa förslag önskade man tydligare information till deltagarna om hur man går tillväga i salen. Dock hade anvisningarna för fördelningen av anförandena varit tillräckliga. De svarande önskade mer interaktion och möjlighet att kommentera talen. Man önskade mer autentiska aktuella debatter. I utvecklingsförslagen ansågs att tillställningen kunde vara längre och att det borde vara möjligt att ställa följdfrågor.

Cirka 19 procent ansåg att den muntliga frågetimmen var en lyckad tillställning. Näst mest ansåg man att frågeställningarna varit relevanta ur ungdomarnas perspektiv. I utvecklingsförslagen noterades önskemål om utökat antal omröstningar. Man önskade att ministrarna skulle svara tydligare, direkt på frågan och inte läsa innantill från ett papper eller med ett ”grundläggande politiskt tal”. Man framhöll även möjligheten att ställa följdfrågor. Särskild kritik framfördes över att två frågor från samma aktuskola hade tagits med i dagordningen och att samma skolor fick ställa frågor från plenum till plenum. Förslag om att i förväg informera om omröstningarnas teman motiverades med att elevledamöterna på så sätt skulle få nödvändig information för beslutsfattandet.

Politiker nonstop-mötet, som är riktat till journalisteleverna, vill man utveckla så att riksdagsledamöternas svar kortas ned, så att fler elever får chansen att ställa frågor. Drygt 22 procent av de svarande hade valt alternativet där erfarenheten var lyckad. Ingen hade valt alternativet som angav att tillställningen var för lång.

Programmet som var riktat till lärarna fick ändras, vilket medförde något mer negativa kommentarer. Men introduktionen till riksdagens internationella verksamhet som hölls under evenemanget ansågs fascinerande och intressant.

Vid mottagningen träffade Maria Lohela (uppe till vänster) och många andra riksdagsledamöter ungdomarna.

Summary

The activities of the Finnish Youth Parliament are intended for students in upper level of comprehensive school. The goal of these activities is to encourage students to get involved and have their say on matters that are important to young people. The activities began in 1998.

The goals of the Youth Parliament are:

- To support the participation and engagement of children and adolescents.
- To encourage children and young people to take an interest in citizenship activities, and the Parliament in particular.
- To develop the processes in order to improve young people's opportunities to be heard and make a difference.

The Youth Parliament is organised as a cooperative effort of the Parliament of Finland and Development Centre Opinkirjo. The most important forms of activity include the parliament clubs for students in 8th and 9th form, club events, and other events under topical themes relevant to society. The activities reach their climax in the annual plenary session of the Youth Parliament, organised in the form of an oral Question Time session. A total of 300 young people and 100 club leaders take part in the plenary session day.

At most schools, the Youth Parliament activities are the responsibility of the teacher of History and Citizenship Education. The activities usually take the form of a Parliamentary Club or as a part of the student union activities. The Youth Parliament work can also be incorporated into the curriculum. Optional courses and youth council activities are all used as the setting for Youth Parliament activities at schools and in municipalities.

The Youth Parliament is inspiring for teachers and students alike!

Club event on 28 January 2015

The Parliament and the Development Centre Opinkirjo organised a club event on the topic of 'The web and Freedom of Speech' in cooperation with the Päivälehti Museum. The event is part of the seminar "Eläköön tasavalta" that celebrates the 150th anniversary of former President K.J. Ståhlberg. The focus point with young people was the meaning of freedom of speech in the world of electronic communication.

Assignment package for student journalists

The purpose of the publication is to offer tools for the Parliament Clubs' student journalists.

Social media

The online home base of the Youth Parliament, the website Nuorteneduskunta.fi was redesigned. There is a blog used by the Youth Parliament at the address (nuortenparlamentti.blogspot.fi) and a Facebook page (fi-fi.facebook.com/pages/Nuorten-parlamentti). Tweets were requested using the hashtag #nuortenparlamentti.

Session day of the Youth Parliament 15 April 2016

Due to the renovation project of the Parliament House, the plenary session of the Youth Parliament took place in the temporary facilities used by the Parliament, in the chamber at the Sibelius Academy. 199 student representatives from 109 Parliamentary Clubs attended the session, alongside 101 student journalists and 109 club leaders, from different parts of Finland.

Instead of committee work, a topical discussion on the theme 'Youth Well-Being - Factors and Current Situation' was organised for the student representatives in the chamber.

The student journalists convened in the Pikkuparlamentti building for the Politics nonstop event, where questions on topical issues were presented to the young MPs. The Parliamentary Clubs had also scheduled meetings with MPs and ministers.

An event of their own was organised for club leaders, where the theme of refugees and immigration was discussed.

The plenary session was chaired by the Speaker of Parliament, Maria Lohela. Ten ministers from the Government of Finland were present and answered questions from the student representatives. Of all the submitted questions, 38 had been picked for the plenum session agenda, and there was time to address 29 of these. This time, there were two votes, one of which was about banning the sale of tobacco products and one on the timing of school summer holidays. The tobacco sales ban gained 127 votes in favour and 61 against. The young people were also ready for a radical move of the summer holidays. The vote was in favour of moving the start of the summer holiday to one week before Midsummer and the end to the beginning of September, with a voting result of 110 to 73. These results were also noted in the media.

Young people had the chance to have their say on the selection of the theme of the topical discussion and the questions on the plenary session agenda. About half of the questions were picked for the agenda based on a vote; the other half were selected at the Parliament. The following criteria are considered when putting the agenda together: regions (questions from each electoral district in proportion to the attending clubs), the sectors of the ministers represented, sex and language of the students presenting the questions.

The members of parliamentary clubs submitted a total of 159 questions for the plenary session.

The topics of the questions were divided between the ministers as follows:

Prime minister	**10**
Minister for Foreign Affairs	**7**
Minister of Finance	**12**
Minister of the Interior	**18**
Minister of Economic Affairs	**5**
Minister of Social Affairs and Health	**5**
Minister of Family Affairs and Social Services	**4**
Minister of Transport and Communications	**8**
Minister for Foreign Trade and Development	**1**
Minister of Justice and Employment	**21**
Minister of Defence	**2**
Minister of Education and Culture	**57**
Minister of Agriculture and Environment	**9**
Total	**159**

The plenary session was followed by a reception by the Speaker of Parliament for attendees of the Youth Parliament and invited guests. The reception gave the young people the opportunity for active discussion with the ministers and Members of Parliament present.

What do these activities seem like through the eyes of the teachers and students?

Electronic feedback was collected on the Youth Parliament activities. According to the feedback, the day of the plenary session was a great experience for everyone involved. It was requested that the respondents describe how attending has possibly influenced their teacher's tasks or what do the young people feel they have learnt through participation in the Youth Parliament.

The teachers often stated that having someone from their class attend the Youth Parliament also promotes other students' interest in politics and the activities are a great way to activate young people. Student representatives have been role models for other students on how to make a difference. It has been possible to use the activities of the Youth Parliament to increase students' motivation and to get them interested in following politics. Furthermore, the students who have attended the Youth Parliament have come in as experts when the topic of the Parliament has been discussed in class.

The young people described how they have learnt a lot about the tasks of the Members of Parliament, the Parliament and how it works, and they have learnt to value different opinions. The responses also reflected the participants' better understanding of politics, party activities, party views and their representatives, and how the Parliament works.

The young people also described how interested their friends and families had been when they talked about their experience. One of the attendees suggested that a possible change could be that they could now get their family and other people close to them to understand politics better.

Det togs många selfien, här med statsminister Juha Sipilä.

Text: Kristiina Hakala och Tiina Karhuvirta
Omslagsbild: Hanne Salonen / Riksdagen
Övriga bilder: Hanne Salonen / Riksdagen, Jarno Kuusinen / All Over Press / Riksdagen och Ida Pimenoff
Ombrytning: Arja Bellinger
Tabeller: Tiina Karhuvirta
Översättning och summary: Semantix Finland Oy
ISSN 2323-9522 (webbpublikation)

Till början av rapporten

BILAGA 1. Parlamentsklubbar som anmält sig till plenum 15.4.2016

Helsingfors valkrets

Arabian peruskoulu	*Helsinki*
Aurinkolahden peruskoulu	*Helsinki*
Grundskolan Norsen	*Helsingfors*
Kruununhaan yläasteen koulu	*Helsinki*
Porolahden peruskoulu	*Helsinki*
Åshöjdens grundskola	*Helsingfors*

Nylands valkrets

Ehnroosin koulu	*Mäntsälä*
Espoon yhteislyseon koulu	*Espoo*
Espoonlahden koulu	*Espoo*
Hagelstamska skolan	*Grankulla*
Hangö högstadium	*Hangö*
Harjurinteen koulu	*Loviisa*
Härkävehmaan koulu	*Hyvinkää*
Järvenpään Yhteiskoulu	*Järvenpää*
Kaitaan koulu	*Espoo*
Karakallion koulu	*Espoo*
Karjaan yhteiskoulu	*Raasepori*
Kartanon koulu	*Järvenpää*
Kasavuoren koulu	*Kauniainen*
Keravanjoen koulu	*Kerava*
Kilonpuiston koulu	*Espoo*
Klaukkalan yläaste	*Nurmijärvi*
Koivukylän koulu	*Vantaa*
Leppävaaran koulu	*Espoo*
Länsimäen koulu	*Vantaa*
Mainingin koulu	*Espoo*
Martinlaakson koulu	*Vantaa*
Mattlidens skola	*Esbo*

Nöykkiön koulu	*Espoo*
Otalammen koulu	*Vihti*
Peltolan koulu	*Vantaa*
Pornaisten Yhtenäiskoulu	*Pornainen*
Ruusuvuoren koulu	*Vantaa*
Simonkylän koulu	*Vantaa*
Sipoon nuorisovaltuusto	*Sipoo*
Tapiolan koulu	*Espoo*
Tiistilän koulu	*Espoo*
Winellska skolan	*Kyrkslätt*

Egentliga Finlands valkrets

Hirvikosken yhtenäiskoulu	*Loimaa*
Perniön yhteiskoulu	*Salo*

Satakunta valkrets

Eurajoen yhteiskoulu	*Eurajoki*
Itä-Porin yhtenäiskoulu	*Pori*
Kaarisillan yhtenäiskoulu	*Pori*
Länsi-Porin koulu	*Pori*
Meri-Porin yhtenäiskoulu	*Pori*
Pohjanlinnan koulu	*Kankaanpää*
Porin Lyseon koulu	*Pori*
Porin suomalaisen yhteislyseon koulu	*Pori*
Raumanmeren peruskoulu	*Rauma*
Uotilanrinteen peruskoulu	*Rauma*

Tavastlands valkrets

Forssan Keskuskoulu	*Forssa*
Hakkalan koulu	*Hämeenlinna, Lammi*
Harjunrinteen koulu	*Riihimäki*
Hollolan yläaste	*Hollola*
Hämeenlinnan yhteiskoulu	*Hämeenlinna*
Iittalan yhtenäiskoulu	*Hämeenlinna*

Lahden yhteiskoulu	*Lahti*
Padasjoen yhtenäiskoulu	*Padasjoki*
Salpausselän koulu	*Lahti*
Turengin yhteiskoulu	*Janakkala*

Birkalands valkrets

Anna Tapion koulu	*Pälkäne*
Hakkarin koulu	*Lempäälä*
Juhannuskylän koulu, luokat 7-9	*Tampere*
Kaukajärven koulu	*Tampere*
Nokianvirran koulu	*Nokia*
Oriveden Kaupunki / Nuorisovaltuusto	*Orivesi*
Pitkäjärven koulu	*Kangasala*
Pohjois-Hervannan koulu	*Tampere*
Sääksjärven koulu	*Lempäälä*
Tampereen yliopiston normaalikoulu	*Tampere*
Vesilahden yläaste	*Vesilahti*

Sydöstra Finlands valkrets

Helilän koulu	*Kotka*
Kankaisten koulu	*Kangasniemi*
Kesämäenrinteen koulu	*Lappeenranta*
Sammonlahden koulu	*Lappeenranta*
Savonlinnan normaalikoulu	*Savonlinna*
Simpeleen yhteiskoulu	*Rautjärvi*
Virolahden yläaste	*Virolahti*

Savolax-Karelens valkrets

Arppen koulu	*Kitee*
Kesälahden koulu	*Kitee, Kesälahti*
Pielisjoen koulu	*Joensuu*

Vasa valkrets

Alahärmän yläkoulu	*Kauhava*
Hakalahden koulu	*Kokkola*

Jaakko Ilkan koulu	*Ilmajoki*
Jalasjärven yläaste	*Jalasjärvi*
Kristinestads högstadieskola	*Kristinestad*
Laihian keskuskoulu	*Laihia*
Lucina Hagmanin koulu	*Kokkola*
Nurmon yläaste	*Seinäjoki*
Seinäjoen lyseo	*Seinäjoki*
Ylistaron yläaste	*Seinäjoki*
Ähtärin yhteiskoulu	*Ähtäri*

Mellersta Finlands valkrets

Lievestuoreen koulu	*Laukaa*
Petäjäveden yläaste	*Petäjävesi*
Sydän-Laukaan koulu	*Laukaa*

Uleåborgs valkrets

Gumeruksen koulu	*Siikajoki*
Kempeleen kirkonkylän yhtenäiskoulu	*Kempele*
Myllytullin koulu	*Oulu*
Oulaisten yläkoulu	*Oulainen*
Oulun normaalikoulu	*Oulu*
Pitkäkankaan koulu	*Oulu*
Raumankarin koulu	*Kalajoki, Himanka*
Rukan koulu	*Kuusamo*
Utajärven koulu	*Utajärvi*
Ylikylän yhtenäiskoulu	*Kempele*

Lapplands valkrets

Hepolan koulu	*Kemi*
Hetan peruskoulu	*Enontekiö*
Ounasvaaran peruskoulu	*Rovaniemi*

BILAGA 2. Program för Ungdomsparlamentetes plenumdag 15.4.2016

8.00–10.00	Ankomst och anmälan
8.00–10.30	Frukost i Lilla parlamentets restaurang
10.15–10.45	Övningar för elevledamöterna
10.15–11.30	Politiker nonstop: journalisteleverna ställer frågor till riksdagsledamöterna
10.30–11.30	Evenemang för klubbledarna
10.45–11.30	Evenemang för elevledamöterna
11.30–12.00	Paus för alla deltagare
12.00–13.00	**Ungdomsparlamentets plenum**
13.15–15.15	Talmannens mottagning i Lilla parlamentets restaurang
16.15	Dagen avslutas, dörrarna stängs